

29.09 Математика

Тема: Дослідження ділення числа на добуток. Ознайомлення з письмовим діленням трицифрових чисел на розрядні. Розв'язування задач та рівнянь.

Мета: дослідити ділення числа на добуток, ознайомити з письмовим діленням трицифрових чисел на розрядні, розвивати вміння розв'язування задач та рівнянь; розвивати мислення, пам'ять; виховувати моральні якості, свідоме і творче ставлення до навчання.

Хід уроку

Актуалізація опорних знань

1) Каліграфічна хвилинка.

2) Математичний диктант

Запиши відповіді в рядок через клітинку.

Повідомлення теми уроку.

- Сьогодні на уроці ми дослідимо ділення числа на добуток та ознайомимося з письмовим діленням трицифрових чисел на розрядні.

Розвиток математичних знань та вмінь учнів.

Робота за підручником.

1) Завдання 212 (усно)

Поясни різні способи ділення числа 32 на добуток чисел 2 і 4.

$$1) 32 : (2 \cdot 4) = 32 : 8 = 4$$

$$2) 32 : (2 \cdot 4) = (32 : 2) : 4 = 16 : 4 = 4$$

$$3) 32 : (2 \cdot 4) = (32 : 4) : 2 = 8 : 2 = 4$$

2) Завдання 213 (усно)

Заміни розрядні числа за зразком.

$$60 = 6 \cdot 10$$

20

40

80

3) Завдання 214 (усно)

Поясни.

Чому для знаходження частки можна спочатку поділити 420 на 10, а потім знайдену часту 42 поділити на 6.

$$\begin{aligned} 420 : 60 &= 420 : (6 \cdot 10) \\ &= (420 : 10) : 6 = 42 : 6 = 7 \end{aligned}$$

4) Завдання 215 (усно)

Розглянь, як виконали ділення письмово.

Пояснення. Дільник є двоцифровим числом, тому перше неповне ділене повинно мати не менше ніж дві цифри. Перше неповне ділене 54 дес. У частці – 2 цифри: ставимо дві крапки.

$$\begin{array}{r} 540 \overline{) 20} \\ \underline{} \\ . \end{array}$$

Дізнаємося, скільки десятків буде в частці: поділимо 54 на 10 і знайдену частку 5 поділимо на 2, буде 2.

Дізнаємося, скільки десятків поділили: $2 \cdot 20 = 40$, Дізнаємося, скільки десятків не поділили: $54 - 40 = 14$. Перевіримо цифру десятків частки: залишилося десятків менше від 20, отже, цифру десятків дібрали правильно. На місці першої крапки в частці пишемо 2.

$$\begin{array}{r|l} 540 & 20 \\ 40 & 2 \cdot \end{array}$$

Утворимо неповне ділене з одиниць:

14 дес. – це 140 од. Дізнаємося, скільки одиниць буде в частці: 140 поділимо на 10 і знайдену частку 14 поділимо на 2, буде 7. Дізнаємося, скільки одиниць поділили: $7 \cdot 20 = 140$.

Усі одиниці поділилися, отже, цифру одиниць дібрали правильно. У частці пишемо 7. Частка чисел 540 і 20 дорівнює 27.

$$\begin{array}{r|l} 540 & 20 \\ 40 & 27 \\ \hline 140 & \\ 140 & \\ \hline 0 & \end{array}$$

5) Приклади 216 (письмово)

Виконай ділення у стовпчик.

6) Задача 217 (письмово)

900 т – по 60 т - ? в.) на ? в. більше
850 т – по 50 т - ? в.

Міркування:

- 1) скільки відправили вагонів спочатку?
- 2) Скільки відправили вагонів потім?
- 3) На скільки вагонів по 50 т було більше?

7) Задача 217 (письмово)

Розв'яжи задачу двома діями, змінивши число.

Із шахти відправили руду 900 т у вагонах по
50 т і 850 т – у вагонах по 50 т.
Яких вагонів відправлено більше і на скільки?

Міркування:

- 1) На скільки 900 т більше, ніж 850 т?
- 2) На скільки вагонів більше?

8) Фізкультхвилинка:

<https://www.youtube.com/watch?v=CqOr8xqBiK4>

Закріплення вивченого.

1) Задача 218 (письмово)

Вивезли - 400 ц моркви за 8 рейсів по ? ц
Залишилося вивезти - ? ц, у 2 рази більше
За скільки рейсів можна вивести таку масу моркви іншою
вантажівкою, вантажність якої на 30 ц більша?

Міркування:

- 1) Скільки центнерів перевозили за 1 рейс?
- 2) Скільки центнерів будуть перевозити за 1 рейс іншою вантажівкою?
- 3) Скільки моркви залишилося перевезти?
- 4) За скільки рейсів перевезе моркву інша вантажівка?

3) Рівняння 219 (усно)

Розв'яжи рівняння.

$$540 : x = 20 \qquad x \cdot 60 = 740 - 260 \qquad x : 20 = 40$$

Домашнє завдання.

Задача № 222, приклади №223.

Задача 222

Привезли – а машин по 90 ц -? ц

Вистачить – на ? діб по 2 т

Міркування:

- 1) Скільки вугілля привезли всього?
- 2) На скільки діб вистачить цього вугілля, якщо витратити його по 2 т за добу?

Зверни увагу на різні одиниці вираження маси: тонни і центнери.

Слід зробити перетворення!

Роботи надсилайте на Human